

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2021**

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
UNIVERSALĂ PENTRU COPII, PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ, METODICA PREDĂRII
ACTIVITĂȚILOR ÎN LIMBA RROMANI MATERNĂ ȘI METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN
LIMBA ROMÂNĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (20 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes anθ-e pučhimata dine maj tele!

- Phrala Jonel, *I trinti klasa. Klasa juvlikano yeri...*
- Phrala Selahetin, *i ordinàlo ginavni „TRINTO” na si la gèndero/ ling vaj „yeri” sar phenes tu. Savorre ordinàla ginavnă/ numeràlură si len ka-o muršikano thaj ka-o zuvlikano gèndero o sufikso „-TO”: o jekhto čhavo, i jekhto čhaj.*
- Ionel, *na na... o trinto qhavo thaj i trinti qhay...o vokalya / sufiksi muthavena savo yeri avela palal...Akava shay te dikhe vi akate: baro qhavo, tikni qhay,...*
- Phrala Selahetin, *kadja si: e alava „baro, tikno...” si pašnavnă/ adžektivură kaj si len štar fòrme: baro čhavo, bari phabaj, bare čhave, bare phabaja. Palal sar phendòm/ mothovdòm tuqe mai angla, e ordinàla numeràlură „jekhto, dujto, trinto, dešto...” si len nūmaj jekh fòrma vi ka-o muršikano, vi ka-o zuvlikano gèndero.*

1. Lačharen o dino təksto palal i oficiàlo rromani khethani grafiavi palal e redakciaqe mangimata, palemxramosarindojes pa o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijèkto!

4 pùntkură

2. Ambolden rumunikanes o dino maj opre təksto!

4 pùntkură

3. Nakhaven i sintàgma **o baro čhavo** anθar le savorre 8 kèzură, nūmaj ka-o jekhipen!

6 pùntkură

4. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo **kamel** ka-o akanutno vaxt vi o nakhlo vaxt e indikativone modosqo!

6 pùntkură

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Uneori merg pe drum și tare mai vreau să găsesc ceva. Întotdeauna găsești dacă cauți. Uneori doar un nasture foarte frumos, semn bun. Merg și merg până îmi apare ceva în cale. Am găsit și un pieptene bărbătesc, pentru păr scurt. O mânăușă, o agrafă și o biluță albastră. [...] Și Dan cu Marcel mai găsesc câte ceva, dar pe ei îi interesează mașinuțele, bicicletele și aduc tot felul de roțițe sau bucăți de jucării.

Dar să pierd nu-mi place deloc! Nu vreau să pierd nimic niciodată. Aveam un fluturaș de prins părul, am alergat pe drum și, când am ajuns acasă și mi-am amintit de el, nu-l mai aveam, îl pierdusem. Am căutat pe toate drumurile, chiar și pe unde nu am mers, că poate l-a luat vântul, dar nu era nicăieri. Sigur, l-a găsit cineva și s-a bucurat.

(Liliana Corobca, *Kinderland*)

Scriveți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Scrieți, din primul paragraf al textului dat, două cuvinte care conțin diftongi. **2 puncte**
2. Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: ***Aveam un fluturaș de prins părul, am alergat pe drum și, când am ajuns acasă și mi-am amintit de el, nu-l mai aveam, îl pierdusem.*** **4puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *drum* să aibă funcția sintactică de subiect. **2 puncte**
4. Transcrieți propoziția principală din enunțul *Întotdeauna găsești dacă cauți.* **2puncte**
5. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați particularitățile unei *fabule* incluse în programa de concurs. **10 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *fabulă*;
- precizarea a două trăsături ale *fabulei*, existente în opera literară selectată;
- prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, valorificând textul ales;
- exprimarea argumentată a unui punct de vedere cu privire la mesajul *fabulei* selectate.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Pedagogie preșcolară

Redactați un eseu, de una-două pagini, în care să prezentați *importanța valorificării unor teorii psihologice ale învățării*, ca modele de instruire adaptate la specificul învățământului preșcolar, în contextul aplicării conceptului de *învățare centrată pe copil*.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- definirea conceptului de *învățare*, din perspectiva centrării acesteia pe copil;
- descrierea uneia dintre teoriile psihologice ale învățării (*teoria inteligențelor multiple, teoria inteligenței emoționale, teorii de tip constructivist*), ca modele de instruire adaptate la specificul învățământului preșcolar;
- prezentarea unei opinii cu privire la importanța valorificării teoriilor psihologice ale învățării, adaptate la specificul învățământului preșcolar, în contextul aplicării conceptului de *învățare centrată pe copil*.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **15 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

1. Keren i skica (anθ-i rromani vaj rumunikani čhib) vaš jekh aktivitetā alosarindoj jekh anθar e subijekturā: e kherutne zivutre, e vešesqe zivutre, e phera, e legūme, e phiripnasqe maškara th. a.!

5 pùnturā

2. Sikaven, anθ-i rromani vaj rumunikani čhib, sar siklāren le čhavorren jekh khelipen. Save si e etāpe/ širda e didaktikane khelipnasqe?

5 pùnturā

3. Xramosaren, anθ-i rromani vaj rumunikani čhib, palal duj evaluaciaqe metòde (tradicionalò thaj alternativò) save utilizisaren len k-i xurdelin / barōrri.

5 pùnturā

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

a) Definiți conceptul de *joc didactic*.

3 puncte

b) Prezentați particularitățile desfășurării unui *joc didactic*, ca una dintre modalitățile specifice de realizare a activităților didactice în învățământul preșcolar, ținând cont de următoarele repere:

- precizarea a două etape ale unui joc didactic;
- descrierea uneia dintre cele două etape precizate.

4 puncte

8 puncte

Probă scrisă la limba și literatura rromani maternă, limba și literatura română și universală pentru copii, pedagogie preșcolară, metodica predării activităților în limba rromani maternă și metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar

Model